

Hur det går för pensionsvägraren på KTH

Jag trodde inte att jag skulle få något svar på min ansökan om att få fortsätta undervisa efter nyår men på onsdagskvällen den första december 2009 kom det mejl från högskolans personalchef. Med glad förväntan som snart förbyttes i mörk förtvivlan läste jag det här.

Bäste Henrik

Din ansökan om förlängning av Din anställning fram till och med 2010-06-30 beviljas inte. Ett rektorsbeslut som preciserar reglerna för eventuell återanställning efter 67 år kommer inom kort. I korthet betyder det att man avgår med pension från lärarbefattningen vid 65-67 år och att det vid speciella behov går att återanställa i projektform upp till 30% under ett år efter 67-årsdagen.

Rättsliga förutsättningar :

Vid uppnådd ålder 67 år har varje anställd avgångsskyldighet. Arbetsgivaren behöver då inte anföra några speciella skäl, vare sig arbetsbrist eller personliga skäl, vid uppsägning. Den kollektivavtalsmässiga pensionsåldern är enligt Allmänt löne- och förmånsavtal (ALFA) 65 år. Enligt 11 kap 1 § ALFA är en arbetstagare skyldig att avgå vid utgången av den månad då arbetstagaren fyller 67 år. Enligt 2 kap 2 § 4 p diskrimineringslagen (2008:567) hindrar diskrimineringsförbudet inte särbehandling på grund av ålder, om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. I prop. 2007/08:95 till diskrimineringslag anges bl a att de särskilda bestämmelser som gäller rätt att kvarstå i anställningen till 67 års ålder är motiverade eftersom det är rimligt att det finns en bestämd tidpunkt för när det lagfästa anställningsskyddet ändrar karaktär och arbetsgivaren tillåts avsluta anställningsförhållandet utan att visa saklig grund för uppsägning på vanligt sätt. Åldersgränsen 67 år är väl vald. Gällande arbetsrättsliga lagar som innehåller åldersgränser är förenliga med EG-rätten. Den som tillämpar någon av lagarna gör sig inte skyldig till åldersdiskriminering.

Med vänlig hälsning

Annica Fröberg

Director of Personnel

Med mörka tankar gick jag till [KTHs Akademiska Kapells](#) genrep inför torsdagens julkonsert i Engelsekyrkan. För första gången lyckades inte ens musiken ge lisa och under en sömnlös natt övervägde jag att åka in och tömma arbetsrummet så att dom skulle slippa se mej mer. Men jag kunde ju inte svika dom tekniska fysiker som skulle ha datalabb klockan 8.00.

Det mest fantastiska ögonblicket i mitt liv kom klockan 10.15 när jag kom tillbaka till rummet och upptäckte att etthundrafemtio teknologer gått med i facebookgruppen Henrik kvar på KTH. Dom flesta hade skrivit underbara kommentarer också. Under dagen växte gruppen till sjuhundra personer, däribland flera gamlingar som mindes mej från tjugo, tretti,

fyrtio år tillbaka. Det var en ny människa vid kontrabasen på konserten – ingen knäckt gubbe utan en sprudlande muntergök i sina bästa år!

"Jag såg på facebook att du är död", kommenterade min son torrt. "Det är bara då folk skriver så där om en." Ja, hur det än går med fortsatt anställning känns det som om ett snöpligt uttåg har förvandlats till ett triumftåg och jag är fylld av en enda stor tacksamhet mot alla dessa påhejare.

I facebookgruppen började det dyka upp gamlingar som var teknologer på nittitalet eller ännu längre tillbaka. Bland dom fanns den driftigaste människa jag mött, Mattias Söderhielm. Han snackar inte, han gör. Allt vad han gjorde vet jag inte, men snart hade han ordnat tillstånd till en demonstration utanför rektorns hus. Onsdagen 9 december klockan 11.10 stod det tvåhundra femtio demonstranter vid Millespottan. Stämningen var hög, det ropades slagord som "Ropen skalla, Henrik åt alla!" så att rektorn, som satt i möte, skulle få veta stämningen. En petition med över tusen namn lämnades över till förvaltningschefen. Själv blev jag intervjuad och plådad av journalister från Ny Teknik och Stockholm City. Två artiklar kom också i Computer Sweden.

Jag är förstås rörd och lycklig över allt stöd. Och nu var det spännande att se vad rektorns reaktion skulle bli. Han hade ju möjlighet att bli hjälte genom ett pressmeddelande av denna typ:

Jag är imponerad av studentengagemanget i denna fråga och jag tror att teknologer förstår sitt eget bästa. Därför gör jag på försök ett avsteg från reglerna och låter Eriksson vara kvar som lektor på trettio procent.

När jag blev uppkallad till rektor för samtal "med anledning av din anställning" trodde jag på en sådan lösning. Men rektorn var bister: "Jag måste kritisera ditt uppförande när det gäller den här facebookhistorien. Där påstås det att du skulle vara uppsagd. Du borde ha dementerat det." Jag försökte lite lamt föra in samtalet på högskolans och teknologernas bästa men fick bara höra om vilka regler som skulle gälla. Men jag vill så gärna vara till nytta och glädje, försökte jag. Då kan du göra nytta som emeritus, vi har en nittitvåårig professor här som letar fel i andras avhandlingar... Jag (ynkligt): Kan man få hålla någon kurs? Rektorn (otrevligt): En som inte är anställd får inte sätta betyg!

Efterord: I onsdags utnämnde högskoleverket min institution till [framstående utbildningsmiljö](#). Så här motiveras det:

Skolan för datavetenskap och kommunikation (CSC) på KTH får Utmärkelsen framstående utbildningsmiljö 2009. Högskoleverket uppmärksammar bland annat att studentinflytandet, med delvis nya och varierande metoder, fungerar väl.

Samtidigt som HSV kungjorde detta demonstrerade studenterna utanför rektorn. Nu har vi sett hur stort studentinflytandet är på KTH.

Henrik Eriksson